Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 03 sierpnia 2026 r.
znak sprawy: RRE.wpz.053.19.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: oświadczenia złożonego przez Senatora Krzysztofa Bieńkowskiego na 62. posiedzeniu Senatu w dniu 8 lipca 2026 r. w sprawie sytuacji w polskim rolnictwie.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora Krzysztofa Bieńkowskiego na 62. posiedzeniu Senatu w dniu 8 lipca 2026 r. w sprawie sytuacji w polskim rolnictwie, przedkładam następujące stanowisko.

Ceny skupu produktów rolnych i opłacalność produkcji podlegają wahaniom determinowanym przede wszystkim zmianami relacji podaży i popytu. Jest to czynnik, który musi być brany pod uwagę w warunkach unijnej swobody przepływu towarów w granicach UE w powiązaniu z silnym uzależnieniem handlowym rynku polskiego od krajów UE. Możliwość rynkowego reagowania na niestabilność cen jest ograniczona w ramach instrumentów wspólnej polityki rolnej, m.in. ze względu na progi referencyjne albo ceny interwencyjne ustalone na poziomie UE, które mają wysokość niższą niż ceny na wolnym rynku. Również dostęp do środków pomocy nadzwyczajnej nie jest łatwy w kontekście potrzeby przeznaczania wsparcia na coraz częstsze sytuacje kryzysowe związane z występowaniem chorób zwierząt czy niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Ze środków finansowych przewidzianych w ramach tzw. środków wyjątkowych korzysta również Polska, m.in. na rynku drobiu i jaj.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18
kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

Niemniej w sytuacjach poważnych zakłóceń na rynkach rolnych Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje wszelkie możliwe działania mające na celu przywracanie stabilności albo łagodzenie skutków braku opłacalności.

Ponadto w chwili obecnej trwa proces dotyczący analizy i ukierunkowania instrumentów wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 r. Sektor produkcji zwierzęcej będzie uwzględniany w tych pracach mając na uwadze definiowane potrzeby i wyzwania, w tym potrzebę wzmacniania i zachowania potencjału produkcyjnego rolnictwa. W wyborze instrumentów wsparcia będą brane pod uwagę m.in. przeprowadzony proces konsultacji, scenariusze zdefiniowane w pracach prowadzonych przez IERiGŻ w ramach przygotowania założeń do strategii rozwoju produkcji zwierzęcej w Polsce oraz przyjęta przez Komisję Europejską Strategia dla produkcji zwierzęcej.

Wieprzowina i wołowina

Ze względu na przedłużający się okres spadku cen na rynku wieprzowiny Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 22 lipca br. skierował do Komisarza ds. Rolnictwa i Żywności wniosek o uruchomienie nadzwyczajnej pomocy finansowej w celu zrekompensowania producentom strat finansowych. We wniosku podkreślone zostały wzrastające koszty produkcji oraz brak opłacalności zagrażającej prowadzeniu produkcji nawet w gospodarstwach z potencjałem rozwoju.

Ponadto aktualnie w MRiRW prowadzone są prace nad modyfikacją Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, w celu uwzględnienia w nim mechanizmu, za pośrednictwem którego udzielana będzie pomoc na rzecz organizacji producentów w sektorach wieprzowiny oraz wołowiny.

Proponowane w ramach ww. mechanizmu wsparcie udzielane będzie organizacjom producentów, które zostały uznane w ww. sektorach od 1 stycznia 2023 r., w celu finansowania działań i inwestycji, dzięki którym będą mogły umacniać swoją pozycję w relacjach z innymi podmiotami łańcucha handlowego i zwiększać swoją konkurencyjność. Jeśli planowane zmiany uzyskają zgodę Komisji Europejskiej, opracowane zostaną wytyczne MRiRW dla tego mechanizmu wsparcia i będą one podlegały konsultacjom społecznym.

Planowana jest również pomoc finansowa do zakupu loszek hodowlanych oraz wsparcie dla hodowców utrzymujących lochy, w celu odbudowy krajowego potencjału produkcyjnego.

Drób i jaja

Niezależnie od różnych form pomocy, m.in. w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (w tym w okresie przejściowym 2021–2022), a obecnie w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, producenci drobiu mogli skorzystać również z nadzwyczajnych środków wsparcia rynku w sektorach jaj i mięsa drobiowego w Polsce na podstawie i art. 220 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 (1).

Wsparcie za straty rynkowe w związku wystąpieniem ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków w okresie grudzień 2019 - lipiec 2021: wsparcie implementowało przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/2406 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie nadzwyczajnych środków wspierania rynku w sektorach jaj i mięsa drobiowego w Polsce i obejmowało 27 kategorii strat rynkowych na łączną kwotę prawie 159 mln zł.

Wsparcie za straty rynkowe w związku wystąpieniem ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków w okresie od 9 sierpnia 2021 do 3 sierpnia 2023: wsparcie implementowało przepisy wykonawcze KE (UE) 2025/1485 z dnia 24 lipca 2025 r. w sprawie nadzwyczajnych środków rynkowych w sektorach jaj i mięsa drobiowego w Polsce i obejmowało 24 kategorie strat rynkowych na łączną kwotę prawie 120 mln zł.

Obecnie trwają prace nad oszacowaniem kolejnego okresu obowiązywania ograniczeń i zaburzeń rynku drobiu i jaj w związku z występowaniem ograniczeń przy występowaniu ognisk HPAI - od 8 października 2023 roku do 5 czerwca 2025 roku. Po zebraniu zwrotnych Deklaracji strat w związku z wystąpieniem w Polsce wysoce zjadliwej grypy ptaków, trwa obecnie agregacja i przygotowanie danych celem stworzenia wniosku Polski do Komisji Europejskiej o nadzwyczajne środki wsparcia.

Jednocześnie należy zauważyć, że udzielenie nadzwyczajnych środków wsparcia leży w gestii i decyzji Komisji Europejskiej i odbywa się na podstawie i w granicach przewidzianych przez art. 220 rozporządzenia nr 1308/2013 (1), w związku z czym MRiRW nie ma wpływu na ich przyznanie, poza wystąpieniem do Komisji z wnioskiem o uruchomienie przedmiotowych środków.

Mleko i produkty mleczne

Obserwowany od jesieni 2025 r. spadek cen surowca mlecznego w Polsce jest efektem sytuacji popytowo-podażowej na rynkach światowych. Działają tu te same mechanizmy, które doprowadziły do historycznie wysokiego poziomu krajowe ceny skupu mleka w grudniu 2024 r. (263,37 zł/100kg). W Polsce, która jest obecnie czwartym po Niemczech, Francji i Niderlandach producentem mleka krowiego w Unii Europejskiej, krajowa roczna produkcja surowca mlecznego od 2022 r. przekracza poziom 15 mln ton, co sprawie że Polska jest całkowicie samowystarczalna w tym obszarze. Krajowe spożycie przetworów mlecznych, które wzrosło w latach 2004-2024 z poziomu 174 litrów do 281 litrów na jednego mieszkańca, nie jest w stanie zagospodarować całej krajowej podaży mleka. W efekcie, każdego roku około 4,8 mln ton wyrażonych w ekwiwalencie surowca mlecznego (tj. ok. 32% całkowitej produkcji) jest przedmiotem eksportu. To powoduje, że wyniki finansowe uzyskiwane przez polską branżę mleczarską, a w konsekwencji także ceny płacone przez przetwórców rolnikom za surowiec mleczny są powiązane z sytuacją na rynkach światowych. Obserwowany od 2025 r. i kontynuowany także w I połowie 2026 r. wzrost podaży mleka na najważniejszych rynkach światowych (Nowa Zelandia, USA, Wielka Brytania, Australia) doprowadził, po wielu miesiącach wcześniejszych wzrostów, do głębszej korekty zarówno unijnych, jak i światowych cen zbytu. Niższe przychody ze sprzedaży przetworów mlecznych przełożyły się na obniżenie średnich cen skupu mleka na obszarze całej UE, w tym w Polsce.

W dniu 10 lipca 2026 r., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wraz z ośmioma innymi ministrami rolnictwa UE, skierował pismo do Komisarza UE ds. Rolnictwa, w którym zwracają uwagę, że sytuacja na rynku mleka wymaga podjęcia działań wspierających sektor mleczarski, a także wnioskują o powołanie Forum Wysokiego Szczebla, które zajmie się transparentną dyskusją na temat przyszłości sektora mleczarskiego.

W dniu 17 lipca 2026 r. pozytywną opinię Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych – Kwestie Horyzontalne uzyskał projekt rozporządzenia wykonawczego Komisji przewidującego nadzwyczajne wsparcie finansowe dla rolników dotkniętych konkretnymi problemami mającymi wpływ na ich ekonomiczną rentowność, wynikającymi z kryzysu na Bliskim Wschodzie. Projekt przewiduje przyznanie pomocy finansowej rolnikom unijnych we wszystkich p.cz. w łącznej wysokości 540 mln EUR, z czego polscy rolnicy otrzymają drugą po Francji alokację środków w wysokości ponad 66,6 mln EUR. Powyższe środki mogą zostać wykorzystane na wypłaty rekompensat rolnikom najbardziej dotkniętym skutkami kryzysu na Bliskim Wschodzie w zakresie kosztów w gospodarstwach rolnych związanych z cenami nawozów, cenami energii lub obydwoma tymi czynnikami, w najbardziej dotkniętych sektorach lub produktach, z tytułu ich strat gospodarczych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Małgorzata Gromadzka
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.)
(2) Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2022/2406 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie nadzwyczajnych środków wspierania rynku w sektorach jaj i mięsa drobiowego w Polsce (Dz. Urz. UE L 317 z 9.12.2022, str. 56)
(3) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2025/1485 z dnia 24 lipca 2025 r. w sprawie nadzwyczajnych środków rynkowych w sektorach jaj i mięsa drobiowego w Polsce (Dz. Urz. UE L z 25.7.2025)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów